نام و نام خانوادگی:	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک زاهدان دبیرستان نمونه دولتی حضرت ولی عصر(عج) آزمون نوبت اول(دی ماه) سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	نام درس: فارسی دوازدهم	مهر آموزشگاه
نام پدر:		تاریخ امتحان: 1402/10/20	
شعبه کلاس:		زمان امتحان: 70دقیقه	
پایه و رشته:		تعداد سوالات:	
نام دبیر:		تعداد صفحه:	

نمره پایانی : به حروف: نام و امضاء مصحح: تاریخ تصحیح :

ردیف	قلمرو زبانی (۷نمره) توجه: پاسخ در همین برگه با خودکار آبی نوشته شود.	بارم
۱	معنای واژگان مشخّص شده را بنویسید.	
	الف) یکی از صاحبدلان در بحر مکاشفت مستغرق شده.	۰/۲۵
	ب) همتم بدرقهٔ راه کن ای طایر قدس	۰/۲۵
۲	معادل معنایی «طاق» در مصراع «بر نمط عشق اگر پای نهی، طاق نه» در کدام بیت آمده است؟ الف) مباش بی می و مطرب که زیر طاق سپهر بدین ترانه غم از دل به در توانی کرد ب) تویی که جفت کنی هر یتیم را به مراد که هیچ جفت نداری به مکرمت طاقی	۰/۲۵
۳	معنای «محتسب» در عبارت « به بانگ چنگ مخور می که محتسب تیز است» در کدام گزینه درست آمده است؟ ☐ الف) شب‌گرد ☐ ب) ناظر اجرای احکام دین	۰/۲۵
۴	در گروه کلمات زیر غلط‌های املایی را بیابید و شکل درست آنها را بنویسید. «هلیهٔ جمال، ستور و چارپا، مار قاشیه، مطاع و فرمانروا، صواب و درست، شیر ارقند، بی خردان صفله، کرامت کردن تحفه، فراغت از کار، عاکفان جلال، عزّ و زلّ، باد گرم مهلک، تزویر واعظ، مفرّح ذات، صفوت آدمیان،راه زوالجلال»	۱/۵
۵	شکل درست کلمه را از نظر املایی انتخاب کنید. یک) گفت آن چنان که تو گفتی طایفه ای حسد بردند و به خیانتم..... کردند. ☐ الف) منصوب ☐ ب)منسوب دو) کهنسالی آمد به نزد طبیب ز نالیدنش تا به مردن..... ☐ الف) قریب ☐ ب) غریب	۰/۵
۶	در ابیات زیر چه فعل‌هایی حذف شده است و نوع قرینهٔ آنها را بنویسید. الف) نی حریف هرکه از یاری برید پرده هایش پرده های ما برید ب) بگفت از دل شدی عاشق بدین سان؟ بگفت از دل تو می‌گویی من از جان	۱
۷	نقش ضمیر را در هریک از مصراع‌های زیر تعیین کنید. الف) ز بالا صبحگاهی دیدمت روی ب) زمانه گر بزند آتشم به همه عمر	۰/۵
۸	نقش کلمات مشخّص شدهٔ عبارت و مصراع‌های زیر را بنویسید. الف)پروانه همه جهان آتش بیند. ب) اطفال شاخ را کلاه شکوف بر سر نهاده. ج) فلک در شگفتی ز عزم شماست د) خودفروشان را به کوی می فروشان راه نیست	۱
۹	«مسند» ها را در بیت زیر مشخص کنید. «در عالم پیر هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است»	۰/۵

www-kanoon.ir

۱۰	در کدام یک از موارد زیر وابستهٔ وابسته می‌یابید؟ نوع آنها را مشخّص کنید. الف) بانک اعتبارات ایران ب) تموز سوزان کویر ج) بیم عقرب جراره د) پانصد هزار تومان پول هـ) سوالات نسبتاً آسان و) تصورات تاریخی انسان	۱
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۱	«تشبیه، ایهام تناسب، جناس تام و استعاره» را در ابیات و عبارت زیر مشخّص کنید. (برای هر مورد یک آرایه) الف) کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟ ب) آتش است این بانگ و نیست باد هرکه این آتش ندارد نیست باد ج) دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. د) به طرف بوستان هرکس بیاد چشم می‌گونش مدام ار می نمی‌نوشد قدح بر کف چرا دارد؟	۱
۱۲	آرایه‌های مرتبط هر بیت را به آن وصل کنید. (یک آرایه اضافی است) الف) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را /دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را — استعاره — حسن تعلیل ب) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر جهر دلبند — اسلوب معادله	۰/۵
۱۳	برای هریک از عبارت زیر دو آرایهٔ ادبی مشخص کنید الف) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت ب) هرکه جز ماهی ز آبش سیر شد هرکه بی‌روزی است روزش دیر شد	۱
۱۴	«مجاز و استعاره» را در بیت زیر مشخص کنید. ای مادر سر سپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند	۰/۵
۱۵	درست یا نادرست بودن عبارات زیر را از نظر تاریخ ادبیات مشخّص کنید. الف) کتاب«تذکره الاولیا» اثر منثور عطار نیشابوری است. ☐درست ☐نادرست ب) کتاب «قصّهٔ شیرین فرهاد» اثر وحشی بافقی است. ☐درست ☐نادرست ج) نوع نوشته کتاب «از پاریز تا پاریس» حسب حال محسوب می‌شود. ☐درست ☐نادرست د) کتاب «حقیقه العشق» اثر عین‌القضات همدانی است. ☐درست ☐نادرست	۱
۱۶	بیت زیر کامل کنید. «..... کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران»	۰/۵
۱۷	بیت زیر را کامل کنید. دست از مس وجود چو مردان ره بشوی	۰/۵
	قلمرو فکری (۸نمره)	
	معنی و مفهوم عبارات و ابیات شماره ۱۹ تا ۲۶ را به نثر روان بنویسید.	
۱۸	همه می دانیم که دولت مستعجل بود.	۰/۲۵
۱۹	مزینان هنوز بر همان مهر و نشان است که بود.	۰/۲۵
۲۰	فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمردّین بگسترد.	۰/۵
۲۱	هنگام چریغ آفتاب در سیرجان اتراق می‌کردیم.	۰/۵

www-kanoon.ir

نام و نام خانوادگی:	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان مدیریت آموزش و پرورش ناحیه یک زاهدان دبیرستان نمونه دولتی حضرت ولی عصر(عج) آزمون نوبت اول(دی ماه) سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲	نام درس:	مهر آموزشگاه
نام پدر:		تاریخ امتحان:	
شعبه کلاس:		زمان امتحان:	
پایه و رشته:		تعداد سوالات:	
نام دبیر:		تعداد صفحه:	

نمره پایانی :	به حروف:	نام و امضاء مصحح:	تاریخ تصحیح :

۲۲	در عشق قدم‌نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود کند.		۰/۵
۲۳	گفت نزدیک است والی را سرای آنجا شویم گفت والی از کجا در خانهٔ خمّار نیست		۰/۵
۲۴	در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت		۰/۵
۲۵	برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند		۰/۵
۲۶	سرّ من از نالهٔ من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست		۰/۵
۲۷	بیت«هیچ نقّاشت نمی‌بیند که نقشی برکشد/ وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای» با کدام عبارت قرابت معنایی دارد؟ مفهوم مشترک آنها را بیان کنید. الف) عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عبدناک حقّ عبادتک. ب) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر منسوب که: ما عرفناک حق معرفتک.		۰/۵
۲۸	مفهوم عبارت و بیت زیر را بیان کنید. الف) وجود عاشق از عشق است. بی عشق چگونه زندگانی کند؟ ب) عاشقان کشتگان معشوق‌اند برنیاید ز کشتگان آوارز		۰/۵
	مفاهیم مرتبط ابیات را به هم وصل کنید.(یک مفهوم اضافی است)		
۲۹		اشتیاق پایان ناپذیر عاشق	۰/۵
	الف) چو عاشق می‌شدم گفتم که بردم گوهر مقصود ندانستم که این دریا چه موج خون‌فشان دارد	عدم درک حال عاشق	
	ب) هرکه چون ماهی نباشد جـوید او پایان آب هرکه او ماهی بـــود کی فکرت پایان کند	پرخطر بودن راه عشق	

www.kanoon.ir

۳۰	مفهوم کلّی هریک از ابیات زیر را بنویسید. الف) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یک چوب تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند ب) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحزن است	۰/۵
۳۱	مفهوم مشترک دو سرودهٔ زیر را بنویسید. * خامش منشین سخن همی‌گوی افسرده مباش خوش همی‌خند * افسرده مباش اگر نه سنگی رهوارتر آی اگر نه لنگی	۰/۵
۳۲	مفهوم نمادین پروانه را در شعر زیر بیان کنید. «ببین آخر که آن پروانهٔ خوش چگونه می‌زند خود را به آتش چو از شمعی رسد پروانه را نور درآید پرزنــان پروانه از دور»	۰/۲۵
۳۳	عبارت زیر یادآور کدام ضرب‌المثل است؟ مفهوم کلّی ضرب‌المثل را بیان نمایید. «شوخی روزگار است که مهد دموکراسی عالم، یعنی آتن، از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.»	۰/۵
۳۴	در بیت زیر منظور از «شیر سپهر» و «اختر سعد» به ترتیب«.....» و «.....» است. «با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند»	۰/۵
۳۵	شاعر در بیت زیر شرط رسیدن به «حُسن» را چه می‌داند؟ «می‌تواند حلقه بر در زد حریم حسن را در رگ جان هرکه را چون زلف پیچ و تاب هست»	۰/۲۵

پیروز و سربلند باشید.